

Verejná konzultácia

o návrhu všeobecných zásad ECB týkajúcich sa hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti

Otázky a odpovede

1 Aký je účel týchto všeobecných zásad?

Všeobecné zásady majú viesť transparentnosť do politiky, postupov a procesov bankového dohľadu ECB pri hodnotení spôsobilosti a bezúhonnosti v rámci jednotného mechanizmu dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM). Všeobecné zásady informujú dohliadané subjekty, potenciálnych kandidátov na určité riadiace pozície vo významných bankách a širšiu verejnosť o kritériách a postupoch hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti. Vyjadrujú základný postoj ECB k hodnoteniu spôsobilosti a bezúhonnosti s cieľom podporiť dohliadané subjekty, ktoré sú primárne zodpovedné za vymenovávanie členov riadiacich orgánov, a môžu prispieť k zrýchleniu procesu hodnotenia. Všetky tieto skutočnosti prispievajú k harmonizácii spôsobu hodnotenia a zaisťujú rovnaké podmienky pre všetkých aktérov v rámci SSM.

Riadiace funkcie môžu zahŕňať osoby, ktoré dohliadajú na kľúčové kontrolné funkcie banky (napríklad riaditeľ zodpovedný za riadenie rizík a riaditeľ pre kontrolu dodržiavania predpisov), v závislosti od príslušného národného režimu.

2 Aké sú kritériá na hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti?

Hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti novovymenovaných riaditeľov sa vykonávajú na žiadosť inštitúcie v súlade s príslušným vnútroštátnym právom. Prebiehajú na základe piatich kritérií spôsobilosti a bezúhonnosti uvedených v smernici o kapitálových požiadavkách (CRD IV): i) dobrá povesť, ii) prax, iii) konflikt záujmov a nestrannosť, iv) časová kapacita, a v) vhodné zloženie riadiaceho orgánu.

3 Akým spôsobom návrh všeobecných zásad ECB nadväzuje na usmernenia EBA v tejto oblasti, resp. na konzultáciu, ktorá k nim v súčasnosti prebieha?

Bankový dohľad ECB prispieva k činnosti Európskeho orgánu pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA), ktorý spomenuté usmernenia vydáva v rámci svojej regulačnej zodpovednosti za zabezpečenie harmonizovanejšieho výkladu požiadaviek CRD IV. Bankový dohľad ECB sa snaží zharmonizovať implementáciu

požiadaviek EÚ. Predovšetkým má za úlohu zaistiť rovnaké uplatňovanie jednotného súboru pravidiel pre finančné služby pre všetky inštitúcie zapojené do SSM.

Všeobecné zásady nenahrádzajú usmernenia EBA. ECB a príslušné vnútroštátne orgány v rámci SSM usmernenia EBA dodržiavajú. Zmeny v usmerneniach EBA môžu viesť k zmenám v politike, postupoch a procesoch bankového dohľadu ECB. Viac informácií o práve prebiehajúcej konzultácii EBA je k dispozícii [na internetovej stránke EBA](#).

4 Aký je priebeh konzultácie o návrhu všeobecných zásad ECB?

Doba konzultácie trvá do piatka 20. januára 2017. ECB po jej skončení zväží všetky pripomienky a všeobecné zásady v prípade potreby upraví. ECB taktiež zväží prípadné zmeny usmernení EBA vyplývajúce z výsledkov ich konzultácie. Konečné znenie všeobecných zásad hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti spolu s informáciami o spracovaní pripomienok vyplývajúcich z konzultácie ECB vydá pravdepodobne v druhom štvrtroku 2017.

5 Sú pravidlá uvedené vo všeobecných zásadách právne záväzné?

Návrh všeobecných zásad sa snaží zharmonizovať implementáciu kritérií hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti. Cieľom harmonizovanej implementácie je zjednotenie postupov dohľadu. Od inštitúcií sa navyše očakáva, že všeobecné zásady budú brať do úvahy pri vlastnom hodnotení spôsobilosti a bezúhonnosti členov riadiacich orgánov. Všeobecné zásady však samé o sebe nie sú právne záväzným dokumentom.

6 Budú platiť len pre banky pod priamym dohľadom ECB alebo aj pre iné banky?

ECB rozhoduje len o spôsobilosti a bezúhonnosti riaditeľov bánk pod jej priamym dohľadom. Čo sa týka bankových skupín, ECB dohliada na členov riadiacich orgánov najvyššie postaveného subjektu i všetkých dcérskych spoločností v rámci skupiny.

V prípade menej významných bánk sú rozhodnutia o spôsobilosti a bezúhonnosti i naďalej v kompetencii vnútroštátnych orgánov dohľadu; výnimkou je udeľovanie nových bankových licencií.

7 Začnete systematicky preverovať i doterajšie hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti alebo existuje dohoda o uznaní platnosti predchádzajúcich rozhodnutí?

ECB nebude systematicky prehodnocovať všetkých súčasných riaditeľov. ECB má právomoc: 1) hodnotiť nové vymenovania, 2) hodnotiť opätovné vymenovania alebo zmeny funkcií, ak to vyžaduje vnútroštátne právo a 3) vykonať opätovné hodnotenie, keď v rámci priebežného dohľadu zistí skutočnosť, ktorá by mohla mať vplyv na spôsobilosť členov riadiaceho orgánu.

Hodnotenie sa v prípade opätovného vymenovania alebo vymenovania do inej funkcie vykonáva, ak to vyžaduje vnútroštátne právo. V niektorých krajinách sa musí vykonať nové hodnotenie pri predĺžení funkčného obdobia člena riadiaceho orgánu alebo ak sa člen stane jeho predsedom. V druhom prípade ECB zhodnotí, či člen riadiaceho orgánu spĺňa vyššie požiadavky stanovené na post predsedu.

Bez ohľadu na vyššie uvedené, ak ECB počas svojho dohľadu zistí nepriaznivé skutočnosti s dosahom na spôsobilosť a bezúhonnosť úradujúcich členov riadiacich orgánov, môže na základe nich iniciovať opätovné hodnotenie. V oboch prípadoch sa (opätovné) hodnotenie vykonáva v súlade s požiadavkami riadneho a spravodlivého postupu, individuálne a v súlade s platnými právnymi a regulačnými požiadavkami.

8 Prečo sú pravidlá v jednotlivých krajinách eurozóny odlišné?

Dohľad nad spôsobilosťou a bezúhonnosťou v SSM je založený na európskom práve (CRD IV, nariadenie o SSM a nariadenie o rámci SSM). Vzhľadom na to, že požiadavky na spôsobilosť a bezúhonnosť vyplývajú zo smernice o kapitálových požiadavkách (CRD IV), musí ECB uplatňovať vnútroštátne právne predpisy 19 krajín eurozóny, ktoré požiadavky smernice transponujú do vnútroštátnych právnych predpisov. Tam, kde smernica členským štátom ponecháva možnosť určiť spôsob implementácie európskeho práva, môžu vzniknúť národné rozdiely. Niektoré rozdiely v dohľade nad spôsobilosťou a bezúhonnosťou je tak možné odstrániť len regulačnými zmenami. EBA existenciu týchto rozdielov potvrdila aj vo svojej správe o vhodnosti (Peer Review Report) v roku 2015.

Pre všetkých kandidátov ale platia rovnaké zásady, zhrnuté do piatich základných kritérií. Rôzny výklad kritérií môže tiež viesť k rozdielom na národnej úrovni. SSM presadzuje homogenitu v implementácii týchto požiadaviek EÚ.

SSM už predovšetkým viedol k harmonizovanejšiemu výkladu hodnotiacich kritérií (napr. úroveň požadovanej praxe a situácie predstavujúce významný konflikt záujmov); k jednotnejším postupom (napr. jednotná metodika a harmonizované vzory oznámení); a k dohode o používaní určitých nástrojov dohľadu (napr. pohovorov).

9 **Pri akých funkciách požadujete hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti - len pri členoch riadiacich orgánov alebo riaditeľoch kľúčových kontrolných funkcií v bankách (riaditelia zodpovední za dodržiavanie predpisov, za riadenie rizík a vnútorný audit)?**

Inštitúcie majú rôzne štruktúry riadenia. V riadiacich orgánoch môžu byť osoby dohliadajúce na kľúčové kontrolné funkcie (napr. riaditeľ zodpovedný riadenie rizík alebo za dodržiavanie predpisov). V tomto prípade budú novovymenovaní riaditelia kontrolných funkcií predmetom hodnotenia spôsobilosti ako členovia riadiaceho orgánu. V iných prípadoch sa všeobecné zásady budú vzťahovať na držiteľov kľúčových funkcií v rozsahu prípustnom podľa vnútroštátneho práva.

10 **Je možné, aby sa výkonný riaditeľ bezprostredne po odchode z tejto funkcie stal predsedom riadiaceho orgánu?**

Takáto zmena postavenia je často regulovaná vnútroštátnym právom alebo kódexom podnikového riadenia, resp. obomi. Pred zaujatím úlohy predsedu sa často sa vyžaduje isté prechodné obdobie.

Bezprostredný prechod z funkcie výkonného riaditeľa do funkcie predsedu predstavenstva inštitúcie je otázkou priebežného dohľadu nad riadením. Môže to mať vplyv na hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti, najmä na kritérium nestrannosti.

11 **Je možné, aby bol výkonný riaditeľ súčasne aj predsedom riadiaceho orgánu?**

Podľa ECB by mali byť v úverových inštitúciách výkonné funkcie jednoznačne oddelené od nevýkonných a oddelenie funkcie predsedu od funkcie výkonného riaditeľa by malo byť pravidlom. Optimálne zásady podnikového riadenia vyžadujú, aby sa obe funkcie vykonávali v súlade s ich príslušnými povinnosťami a požiadavkami na zodpovednosť. V súlade so zásadami podnikového riadenia bánk, ktoré vydal Bazilejský výbor pre bankový dohľad (júl 2015) a usmerneniami Európskeho orgánu pre bankovníctvo o internom riadení (GL 44), môže ECB povoliť kombináciu pozícií predsedu a výkonného riaditeľa v jednej osobe len vo výnimočných prípadoch a aj to len pod podmienkou opatrení, ktoré zabezpečia, že sa to nedotkne povinností a záväzkov zodpovednosti jednotlivých funkcií.

12 **Stalo sa už niekedy, že by ste navrhovaného kandidáta banky odmietli?**

Rozhodnutia o spôsobilosti a bezúhonnosti sa nezverejňujú. ECB neočakáva, že počet odmietnutí bude vysoký, keďže banky majú primárnu zodpovednosť za výber takých členov rady, ktorí spĺňajú kritériá spôsobilosti a bezúhonnosti. Banky sú si

svojich povinností medzičasom vedomé a všeobecné zásady hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti im pomôžu transparentným vymedzením politiky, postupov a procesov bankového dohľadu ECB pri hodnotení spôsobilosti a bezúhonnosti.

Navyše, rozhodnutia ECB vyplývajúce z hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti nie sú vždy jednoducho kladné alebo záporné. ECB niekedy kandidátovi a banke ukladá konkrétne podmienky: napríklad od kandidáta vyžaduje absolvovanie odbornej prípravy alebo zloženie funkcie mimo banky vzhľadom na konflikt záujmov alebo nedostatočnú časovú kapacitu; od inštitúcie môže vyžadovať, aby ju priebežne informovala o prebiehajúcich súdnych konaniach.

Navyše, hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti sú založené na riadnom a spravodlivom postupe. ECB o prípadných obavách o splnení právnych kritérií informuje banku i kandidáta. Ak sa ukáže, že banky uvedené obavy nedokážu v plnej miere odstrániť, môžu svoju žiadosť prehodnotiť.